

Posudek školitele na diplomovou práci

Bc. Jan Matouš: Systematika rodu *Ramariopsis* (Basidiomycota, Clavariaceae) ve střední Evropě

Diplomová práce se zabývá taxonomií rodu kyjankovitých hub, který je v posledních desetiletích nejen v České republice, ale v celé Evropě většinou mykologů opomíjen, zejména z důvodů nesnadné nalezitelnosti (má drobné a efemerně se vyskytující plodnice) a velké plasticity morfologických znaků. Cílem práce bylo zjistit současnými metodami, tedy nejen morfologickými, ale i ultrastrukturálními a molekulárními, které druhy se v prostoru střední Evropy reálně vyskytují a znaky materiálu nasbíraného diplomantem konfrontovat s pojetím těchto druhů v taxonomické literatuře, která si bohužel často protiřečí.

Stanoveného cíle, který byl poměrně náročný, se Jan Matouš zhostil dobře. Na podněty školitele reagoval pozitivně a tvořivě. Postupoval samostatně a pokud se vyskytly potíže, závčasou je konzultoval a snažil se je s pomocí mě jako školitele a konzultanta O. Koukola průběžně řešit. Během své práce s úspěchem zvládl většinu klíčových metod současné taxonomické práce v mykologii. Jednalo se o terénní sběr materiálu včetně jeho fotodokumentace, preparaci plodnic sušením, dokumentaci v podobě herbářových položek, komplexní a velmi podrobné studium mikroznaků ve světelném mikroskopu, studium ornamentiky výtrusů v řádkovacím elektronovém mikroskopu, sekvenaci materiálu a vyhodnocení získaných výsledků v podobě fylogenetických stromů. Musím ocenit zejména trpělivost a píli věnovanou studiu mikroznaků, kdy některé sběry studoval doslova hodiny, aby našel spory a bazidie nutné k jejich posouzení (materiál bývá velmi často téměř sterilní), a objem práce věnovaný molekulárním analýzám, kdy bylo nutné některé sběry studovat několikrát, i z důvodů dočasných metodických problémů v molekulární laboratoři na katedře botaniky. Byla to dobrá škola života, která prověřila jeho zápal pro biologickou práci, a nakonec přinesla kýžené ovoce.

Výsledky shrnuté v diplomové práci podávají podrobný obraz o diverzitě rodu *Ramariopsis* ve střední Evropě, včetně tvořivého uchopení problematických bodů, jimiž byla zejména interpretace některých kryptických nebo problematických skupin. Jan Matouš prokázal, že je schopen se v houšti celosvětově publikovaných názorů orientovat a rozumně je zhodnotit formou jím vytvořených popisů a fundovaných diskusí. Vysoce cením odhalení nového druhu *Ramariopsis robusta*, jehož popsání na základě získaných dat navrhl a s využitím mých rad dotáhl až do publikačního výstupu v časopisu *Czech Mycology*. Již před sepsáním diplomové práce si tedy vyzkoušel taxonomickou práci „naostro“. O svých výsledcích v roce 2017 referoval i na dvou konferencích České vědecké společnosti pro mykologii.

Je škoda, že během závěrečného, poměrně hektického sepsování diplomové práce, již nezbyl čas na dotažené některých formálních náležitostí (odkazů na studované položky, sjednocení citací, pečlivější jazykovou kontrolu a zjednodušení některých formulací), takže práce obsahuje některé drobné nedodělky. Žádný z nich ale nesnižuje faktickou hodnotu práce, která pro své kvality může být v dohledné době publikována v sérii menších článků.

Jan Matouš prokázal, že je schopen samostatné odborné práce v oboru mykologie. Jeho diplomovou práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze 10.9.2017

Mgr. Jan Holec, Dr.